

ДАНА ЗАЯВА СВИДКА НАДАЄТЬСЯ ЗА
СУВОРОЇ УМОВИ, ЩО ЇЇ ЗМІСТ ЧИ ОСОБА
ЗАЯВНИКА НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ
РОЗГОЛОШЕННЮ

НАСТОЯЩЕЕ СВИДЕТЕЛЬСКОЕ
ЗАЯВЛЕНИЕ ПРЕДСТАВЛЯЕТСЯ ПРИ
СТРОГОМ УСЛОВИИ, ЧТО ЕГО
СОДЕРЖАНИЕ И ЛИЧНОСТЬ ЗАЯВИТЕЛЯ
НЕ ПОДЛЕЖАТ РАЗГЛАШЕНИЮ

ЗАЯВА СВИДКА

ВИКТОРА МИКОЛАЙОВИЧА ШОКИНА

СВИДЕТЕЛЬСКОЕ ЗАЯВЛЕНИЕ

ВИКТОРА НИКОЛАЕВИЧА ШОКИНА

Я, Віктор Шокін, паспорт громадянина України ТТ 110010, виданий ТУМ-2 Шевченківського РУ ГУ МВС України в місті Києві 28 лютого 2012 року, що проживаю за адресою: м. Київ, вул. Ярославів Вал, д. 14, кв. 31, повідомляю наступне:

Я, Виктор Шокин, паспорт гражданина Украины ТТ 110010, выдан ТУМ-2 Шевченковского РУ ГУ МВД Украины в городе Киеве 28 февраля 2012 года, проживающий по адресу: г. Киев, ул. Ярославов Вал, д. 14, кв. 31., заявляю следующее:

Я роблю дану заяву на прохання адвокатів, які представляють інтереси Дмитра Фірташа (далі - «ДФ»). Мою заяву буде використано в рамках судочинства в Австрії. Я роблю дану заяву добровільно без будь-якої погрози або заохочення.

1. Я делаю настоящее заявление по просьбе адвокатов, представляющих интересы Дмитрия Фирташа (далее - «ДФ»). Мое заявление будет использовано в рамках судопроизводства в Австрии. Я представляю настоящее заявление добровольно, без какой-либо угрозы или поощрения.

Я колишній Генеральний прокурор України. Я працював в Генеральній прокуратурі України з травня 1980 року по 3 квітня 2016 року з перервами. Я тричі обіймав посаду заступника Генерального прокурора України: 2002 - 2003 рр, 2005-2007 рр. і 2014-2015 рр. З 10 лютого 2015 року по 3 квітня 2016 я був Генеральним прокурором України. Я був знятий з посади Генерального прокурора за обставин, описаних мною нижче.

2. Я бывший Генеральный прокурор Украины. Я работал в Генеральной прокуратуре Украины с мая 1980 года по 3 апреля 2016 года с перерывами. Я трижды занимал должность заместителя Генерального прокурора Украины: 2002- 2003 гг, 2005-2007 гг и 2014-2015 гг. С 10 февраля 2015 по 3 апреля 2016 я был Генеральным прокурором Украины. Я был снят с должности Генерального прокурора при обстоятельствах, описанных мной ниже.

В даній заяві свідка я пояснюю, що в період, коли я працював Генеральним прокурором України:

3. В настоящем свидетельском заявлении я объясняю, что в период, когда я работал Генеральным прокурором Украины:

а) ДФ публічно оголосив, що він повернеться в Україну для того, щоб виступити перед роботодавцями України 2 грудня 2015 року, для запуску свого Плану модернізації України;

(а) ДФ публично объявил, что он вернется в Украину для того, чтобы выступить перед работодателями Украины 2 декабря 2015 года, для запуска своего Плана модернизации Украины;

б) Віце-президент США Джо Байден, який здійснював дію до взаємин США з Україною, разом з Порошенком та іншими особами, такими як міністр

(б) Вице-президент США Джо Байден, осуществлявший действия в отношении взаимоотношения США с Украиной, вместе с Порошенко и другими лицами

ННХ 525919

1

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

внутрішніх справ Аваков, здійснювали кроки, спрямовані на те, щоб не допустити повернення ДФ в Україну. Для цього вони вдавалися до надзвичайних і відчайдушних заходів. В дійсності:

- i) Мені стало відомо з опублікованих в ЗМІ виступів міністра внутрішніх справ Авакова про те, що органами внутрішніх справ розслідується три кримінальні справи, за якими ДФ може бути притягнутий до кримінальної відповідальності. У ЗМІ також повідомлялося, що якщо ДФ повернеться в Україну, його можуть затримати і заарештувати. Але це був привід до подальших дій щодо недопущення ДФ в Україну;
- ii) Після цього тим же Аваковим було сказано в ЗМІ, що ДФ заарештують і притягнуть до кримінальної відповідальності в Україні за американськими звинуваченнями, і що нібито це можливо згідно законодавства України, і що посадові особи США того часу зробили такий запит.
- iii) Однак я свідчу, що мені, як Генеральному прокурору, ніким не були надані докази або матеріали, що підтверджують причетність ДФ до скоєння злочинних діянь;
- iv) З'ясувалося, що вищевказані дії не похитнули рішучість ДФ повернутися в країну, і тому з боку української влади було організовано та дозволено, щоб загін ультраправих ополченців батальйону "Азов" погрожував ДФ з опублікуванням кадрів членів збройного загону у воєнізованій формі в масках, які патрулювали аеропорт в очікуванні ДФ;
- v) На додачу в ЗМІ була опублікована інформація про закриття повітряного простору України для прильоту приватних літаків.

(с) Таким чином, мені зрозуміло, що певні посадові особи адміністрації президента Обами, а зокрема безпосередньо віце-президент США

из Украины, такими как министр внутренних дел Аваков, предпринимали шаги, направленные на то, чтобы не допустить возвращение ДФ в Украину. Для этого они прибегали к чрезвычайным и отчаянным мерам. В действительности:

- i) Мне стало известно из опубликованных в СМИ выступлений министра внутренних дел Авакова о том, что органами внутренних дел расследуется три уголовных дела, по которым ДФ может быть привлечен к уголовной ответственности. В СМИ также сообщалось, что, если ДФ вернется в Украину, его могут задержать и арестовать. Но это был повод к дальнейшим действиям по недопущению ДФ в Украину;
- ii) После этого тем же Аваковым было сказано в СМИ, что ДФ арестуют и будут привлекать к уголовной ответственности в Украине по американским обвинениям, и что якобы это возможно согласно законодательству Украины, и что должностные лица США того времени сделали такой запрос.
- iii) Однако я свидетельствую, что мне, как Генеральному прокурору, никем не были представлены доказательства или материалы, подтверждающие причастность ДФ к совершению преступных деяний;
- iv) Выяснилось, что вышеуказанные действия не поколебали решимость ДФ вернуться в страну, и поэтому со стороны украинских властей было организовано и разрешено, чтобы отряд ультраправых ополченцев батальона «Азов» угрожал ДФ с опубликованием кадров членов вооруженного отряда в военизированной форме в масках, патрулировавших аэропорт в ожидании ДФ;
- v) Вдобавок в СМИ была опубликована информация о закрытии воздушного пространства Украины для прилета частных самолетов.

(с) Таким образом, мне ясно, что определенны должностные лица администрации президента Обамы, а в частности непосредственно вице-

керівництвом України за безпідставними помилковими передумовами для того, щоб перешкодити ДФ повернутися в Україну, судячи з того, як вони були стурбовані тим, що він повернеться до суспільного життя в країні.

политическим руководством Украины, не являясь основным предпосылкам для того, чтобы помешать ДФ вернуться в Украину, судячи з того, как они были обеспокоены тем, что он вернется к общественной жизни в стране.

(d) ДФ так і не поїхав в Україну. Зате в країну приїжджав віце-президент Джо Байден і зустрічався з президентом Порошенко 6 грудня, а також виступав у Раді 8 грудня.

(d) ДФ так и не поехал в Украину. Зато в страну приезжал вице-президент Джо Байден и встречался с президентом Порошенко 6 декабря, а также выступал в Раде 8 декабря.

(e) Якби у адміністрації президента США дійсно був інтерес до притягнення ДФ до кримінальної відповідальності, то необхідно було б задіяти коректну правову процедуру. За його приїзду в Україну, ДФ повинні були б піддати офіційній процедурі Кримінально-процесуального притягнення до кримінальної відповідальності, на підставі офіційно наданих матеріалів із США, з подальшим докладним аналізом всіх представлених доказів і відповідних правових положень, з повною відповідністю законодавству України. Та за відсутності достатніх доказів його повинні були б виправдати або припинити кримінальне переслідування, і тоді у відношенні його були б зняті всі питання. Однак, замість цього посадові особи адміністрації президента США, які мали достатній вплив на всю правоохоронну систему України (моє власне звільнення служить підтвердженням такого впливу - див. нижче), не зробили жодних дій для того, щоб ДФ був притягнутий до кримінальної відповідальності в Україні. Таким чином, я припускаю, що усвідомлюючи факт того, що вони були не в змозі здійснювати обґрунтоване кримінальне переслідування ДФ в Україні, і з огляду на їх недавній програш справи про екстрадицію в Австрії, вони зробили активні дії щодо блокування його повернення в Україну.

(e) Если бы у администрации президента США действительно был интерес к привлечению ДФ к уголовной ответственности, то необходимо было бы задействовать корректную правовую процедуру. По его приезду в Украину, ДФ должны были бы подвергнуть официальной процедуре уголовно-процессуального привлечения к уголовной ответственности, на основании официально представленных материалов из США, с последующим подробным анализом всех представленных доказательств и соответствующих правовых положений, с полным соответствием законодательству Украины. И при отсутствии достаточных доказательств его должны были бы оправдать или прекратить уголовное преследование, и тогда в отношении его были бы сняты все вопросы. Однако, вместо этого должностные лица администрации президента США, имеющие достаточное влияние на всю правоохранительную систему Украины (мое собственное увольнение служит подтверждением такого влияния - см. ниже), не предприняли никаких действий к тому, чтобы ДФ был привлечен к уголовной ответственности в Украине. Таким образом, я предполагаю, что, осознавая факт того, что они были не в состоянии вести обоснованное уголовное преследование ДФ в Украине, и учитывая их недавний проигрыш дела об экстрадиции в Австрии, они предприняли активные действия по блокировке его возвращения в Украину.

(f) Якби ДФ приїхав в Україну, то існувала би реальна можливість, що на його життя було б скоєно замах, або за наказом, або за власною ініціативою якимось екстремістом, які вирішили "послужити своїй країні". А також я справжнім підтверджую, що як Генеральний прокурор, я ніколи б не дозволив провести затримання ДФ з політичних мотивів. З оглядом на світлі того, що мені достовірно відомо, що кримінальних

(f) Если бы ДФ приехал в Украину, то существовала бы реальная возможность, что на его жизнь было бы совершено покушение, либо по приказу, либо по собственной инициативе каким-то экстремистом, решившим «послужить своей стране». А также я настоящим подтверждаю, что, как Генеральный прокурор, я бы никогда не позволил провести задержание ДФ по политическим причинам, особенно в свете того, что мне достоверно известно, что

ННХ 525920

підстав для затримання і притягнення його до кримінальної відповідальності не було.

(g) За цим випадком втручання посадових осіб США у справи України для досягнення цілей США (недопущення повернення ДФ до суспільного життя в Україні) незабаром відбувся ще один випадок, а саме: коли Порошенко був змушений відправити мене у відставку, так як мої дії на посаді Генерального прокурора не відповідали інтересам віце-президента США Байдена і осіб, пов'язаних з ним.

4. Тепер я викладу подробиці.

5. Генеральний прокурор України призначається на посаду президентом України за згодою Верховної Ради (далі - "Рада", тобто парламент). Відповідно, я був призначений під час перебування на посаді президента Порошенко голосами 318 депутатів України, що становило конституційну більшість. На своїй посаді я був абсолютно політично незаангажованою особою.

6. Обставини мого звільнення склалися так, що я подав свою заяву про відставку в Раду на вимогу президента Порошенка, який попросив мене подати у відставку через тиск з боку адміністрації президента США, зокрема з боку віце-президента Джо Байдена. Байден погрожував зупинити надання Україні субсидій на 1 млрд. доларів США, поки мене не усунуть від займаної посади. Після того, як я піддався умовлянням президента про написання моєї заяви про звільнення за власним бажанням, Порошенко, коментуючи це в ЗМІ, вказував, що мною була проведена велика робота на посаді Генерального прокурора, яку раніше до мене ніхто не робив, а саме: проведена мною робота з реформування органів прокуратури, щодо створення САП, що дало можливість в правовому полі працювати НАБУ, а також зі створення органів прокурорського самоврядування.

7. Формальним приводом мого звільнення стало те, що я нібито не завоював довіри суспільства. Раніше, як з боку Порошенка, так і інших офіційних осіб, включаючи представника адміністрації президента США, не

уголовных оснований для задержания и привлечения его к уголовной ответственности не имелось.

(g) За этим случаем вмешательства должностных лиц США в дела Украины для достижения целей США (недопущение возврата ДФ общественной жизни в Украине) вскоре последовал еще один случай, а именно: когда Порошенко был вынужден отправить меня в отставку, так как мои действия на посту Генерального прокурора не соответствовали интересам вице-президента США Байдена и лиц, связанных с ним.

4. Теперь я изложу подробности.

5. Генеральный прокурор Украины назначается на должность президентом Украины с согласия Верховной Рады (далее - «Рада», т.е. парламент). Соответственно, я был назначен во время нахождения на посту президента Порошенко голосами 318 депутатов Украины, что составляло конституционное большинство. На своей должности я был абсолютно политически незаангажированным лицом.

6. Обстоятельства моего увольнения сложились так, что я представил свое заявление об отставке в Раду по требованию президента Порошенко, который попросил меня подать в отставку из-за давления со стороны администрации президента США, в частности со стороны вице-президента Джо Байдена. Байден угрожал остановить предоставление Украине субсидий на 1 млрд. долларов США, пока меня не отстранят от занимаемой должности. После того, как я поддался уговорам президента о написании моего заявления об увольнении по собственному желанию, Порошенко, комментируя это в СМИ, указывал, что мною была проделана большая работа на посту Генерального прокурора, которую ранее до меня никто не делал, а именно: проведенная мной работа по реформированию органов прокуратуры, по созданию САП, что дало возможность в правовом поле работать НАБУ, и по созданию органов прокурорского самоуправления.

7. Формальным поводом моего увольнения стало то, что я якобы не завоевал доверия общества. Ранее, как со стороны Порошенко, так и других официальных лиц, включая представителя администрации президента США, не

...ав, павалося бу...
...риводу моєї роботи, мені не висували жодних звинувачень про вчинення корупційних (або інших) кримінальних правопорушень. В тому числі про це не говорив і Байден. Тим паче при мені все санкції по відношенню до Януковича і його прихильників залишалися в силі і скасовані не були. Більше того, вони були продовжені.

8. Дійсна причина полягає в тому, що мене змусили піти через те, що я вів широкомасштабне антикорупційне розслідування проти працюючої в Україні газової компанії "Burisma Holdings" (далі "Burisma"), до Ради директорів якої входив син Джо Байдена - Хантер Байден. Я припускаю, що компанія Burisma, пов'язана з видобутком газу, мала підтримку з боку віце-президента США Джо Байдена, так як його син входив до Ради директорів цієї компанії.

9. Кілька разів Президент Порошенко просив мене звернути увагу на кримінальну справу стосовно Burisma і можливість послаблення активізації проведення слідчих дій по відношенню до цієї компанії, але я відмовився закривати це розслідування. Тому мене змусили піти з займаної посади під безпосереднім і сильним тиском з боку Джо Байдена і адміністрації президента США. У ході моїх розмов з Порошенком в той час, він наполегливо говорив, що я повинен припинити свої розслідування стосовно Burisma. Коли я цього не зробив, він сказав, що США (через Байдена) відмовляються виділити обіцяний Україні 1 млрд. доларів США. Тому він сказав, що у нього немає іншого вибору, як попросити мене піти у відставку.

10. Коли Порошенко попросив мене подати у відставку, він сказав мені про це, мотивуючи тим, що його прохання було на благо нашої країни, і що я повинен погодитися також у вигляді прояви патріотизму. Я погодився подати у відставку на цій підставі.

...казав, павалося бу...
...визизий по поводу моей работы, мне не предъявлялось никаких обвинений о совершении коррупционных (или других) уголовных правонарушений. В том числе об этом не говорил и Байден. Тем более при мне все санкции по отношению к Януковичу и его сторонникам оставались в силе и отменены не были. Более того, они были продлены.

8. Истинная причина состоит в том, что меня вынудили уйти из-за того, что я вел широкомасштабное антикоррупционное расследование в отношении действовавшей в Украине газовой компании «Burisma Holdings» (далее – «Burisma»), в Совет директоров которой входил сын Джо Байдена – Хантер Байден. Я предполагаю, что компания Burisma, связанная с добычей газа, имела поддержку со стороны вице-президента США Джо Байдена, так как его сын входил в Совет директоров этой компании,

9. Несколько раз Президент Порошенко просил меня обратить внимание на уголовное дело в отношении Burisma и возможность ослабления активизации проведения следственных действий по отношению к этой компании, но я отказался закрывать это расследование. Поэтому меня вынудили уйти с занимаемой должности под непосредственным и сильным давлением со стороны Джо Байдена и администрации президента США. В ходе моих разговоров с Порошенком в то время, он настойчиво говорил, что я должен прекратить свои расследования в отношении Burisma. Когда я этого не сделал, он сказал, что США (через Байдена) отказываются выделить обещанный Украине 1 млрд. долларов США. Поэтому он сказал, что у него нет иного выбора, как попросить меня уйти в отставку.

10. Когда Порошенко попросил меня подать в отставку, он сказал мне об этом, мотивируя тем, что его просьба была во благо нашей страны, и что я должен согласиться также в виде проявления патриотизма. Я согласился подать в отставку на этом основании.

11. После моего увольнения Джо Байден выступил с публичным заявлением¹, в котором сообщил

ННХ 525921

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

11. Після мого звільнення Джо Байден виступив із публічною заявою, в якій повідомив і навіть похвалився тим, що він домогся мого звільнення. Саме тоді стало ясно, що справжньою причиною мого звільнення є мої дії, пов'язані з Burisma. Й особиста зацікавленість Байдена щодо цієї компанії, що проявилось в наступному:

- a) рішення про зняття мене з посади було наказом і бажанням Байдена, а не рішенням Порошенка;
- b) Причина цього полягала в тому, що саме посадові особи адміністрації президента США Обами, і в особливості Джо Байден, говорили керівникам правоохоронної системи України, як і щодо кого розслідувати справи, в тому числі і членів команди режиму Януковича. Я не виконав їх волю (щодо Злочевського зокрема, який працював міністром при Януковичі), і тому мене потрібно було відсторонити від посади;
- c) це не було проявом патріотизму з боку Порошенка, він підкорився вимогам посадових осіб адміністрації президента США Обами з причини як політично-економічної, так і особистої зацікавленості, в тому числі віце-президента США Байдена.

12. Коли я дізнався з виступу Байдена про достовірну причину мого звільнення, я тоді звернувся в суди і попросив визнати, що мене змусили звільнитися "за власним бажанням" (а, отже, визнати моє звільнення неправомірним). Мені було відмовлено у розгляді справи по суті через нібито порушення строків давності звернення до судів. Вичерпавши всі внутрішні засоби правового захисту, я клопотав в ЄСПЛ на тій підставі, що були порушені мої основні права і що моє звільнення було політично мотивованим а, отже, неправомірним.

и даже похвастался тем, что он добился моего увольнения. Именно тогда стало ясно, что истинной причиной моего увольнения являются мои действия, связанные с Burisma. И личная заинтересованность Байдена по отношению к этой компании, что проявилось в следующем:

- a) Решение о снятии меня с должности было приказом и желанием Байдена, а не решением Порошенко;
- b) Причина этого заключалась в том, что именно должностные лица администрации президента США Обамы, и в особенности Джо Байден, говорили руководителям правоохранительной системы Украины, как и в отношении кого расследовать дела, в том числе и членов команды режима Януковича. Я не выполнил их волю (в отношении Злочевского в частности, который работал министром при Януковиче), и поэтому мне нужно было отстранить от должности;
- c) Это не было проявлением патриотизма со стороны Порошенко, он подчинился требованиям должностных лиц администрации президента США Обамы по причине как политическо-экономической, так и личной заинтересованности, в том числе вице-президента США Байдена.

12. Когда я узнал из выступления Байдена достоверной причине моего увольнения, я тогда обратился в суды и попросил признать, что меня вынудили уволиться «по собственному желанию» (и, следовательно, признать неправомерным мое увольнение). Мне было отказано в рассмотрении дела по сути из-за якобы нарушения сроков давности обращения в суды. Искерпав все внутренние средства правовой защиты, я ходатайствовал в ЕСПЧ на том основании, что были нарушены мои основные права и что мое увольнение было политически мотивированным следовательно, неправомерным.

Firm» («По сообщением, Байден хвастался по поводу увольнения прокурора, который вел расследование по фирме его сына»), 2 апреля 2019 г., по ссылке: <https://lawandcrime.com/high-profile/biden-reportedly-bragged-about-the-firing-of-a-prosecutor-who-was-investigating-his-sons-firm>

1 Див, Law and Crime.com, «Biden Reportedly 'Bragged' About the Firing of a Prosecutor Who Was Investigating His Son's Firm» («Згідно повідомлент, Байден вихваллявся звільненням прокурора, який розслідував справу щодо компанії його сина»), 2 квітня 2019 г., за посиланням: <https://lawandcrime.com/high-profile/biden-reportedly-bragged-about-the-firing-of-a-prosecutor-who-was-investigating-his-sons-firm>

...виступив своєю спільною проєкцією в першій інстанції 30 квітня 2015 року. Коли я займав посаду Генерального прокурора України. У той час ця новина широко висвітлювалась у ЗМІ. В подальшому також повідомлялося, що він мав намір повернутися в Україну, щоб виступити на загальному з'їзді Федерації роботодавців України (далі - "ФРУ") 2 грудня 2015 року. Він був головою ФРУ.

4. Було загальновідомо, що в березні 2015 року ДФ та ФРУ заснували орган під назвою "Агентство модернізації України" для розробки всебічного плану поживлення економіки України, із залученням в Україну величезних тодішніх інвестицій. Він називався "План модернізації України", і було також загальновідомо, що він мав бути представлений саме ДФ на заході ФРУ 2 грудня 2015 року.

5. Протягом даного періоду, я був присутній на нарадах у Порошенка разом із керівниками інших силових відомств України, де обговорювалося питання необхідності недопущення повернення ДФ в Україну, хоча до мене конкретно з даного питання не зверталися.

6. Виходячи з результату цих нарад, я допускаю, що ініціатива і основна мотивація недопущення ДФ в Україну виходили більше від посадових осіб адміністрації США, особливо від Обами.

7. Це не було таємницею. Про це знали всі, і ЗМІ повідомляли, що саме посадові особи адміністрації президента США Обами стояли за інтенсивними і агресивними попередженнями про недопущення ДФ в Україну. Наприклад, одна стаття від 3 грудня 2015 року називалася "Зірване повернення додому українського олігарха. США і уряд у Києві хоче побачити Дмитра Фірташа за ґратами". В ній йшлося про наступне: "Аваков оголосив у неділю, що після консультації з посадовими особами США він доручив українській поліції затримати Фірташа, якщо той спробує в'їхати в Україну" (виділено мною).

...виступив своєю спільною проєкцією в першій інстанції 30 квітня 2015 року, коли я займав посаду Генерального прокурора України. В той час ця новина широко освещалась в СМІ. В дальшому також повідомлялось, що он намеревался вернуться в Украину, чтобы выступить на общем съезде Федерации работодателей Украины (далее - «ФРУ») 2 декабря 2015 года. Он был главой ФРУ.

14. Было общеизвестно, что в марте 2015 года ДФ и ФРУ учредили орган под названием «Агентство модернизации Украины» для разработки всестороннего плана оживления экономики Украины, с осуществлением в Украине огромных инвестиций. Он назывался «План модернизации Украины», и было также общеизвестно, что он должен был быть представлен именно ДФ на мероприятии ФРУ 2 декабря 2015 года².

15. На протяжении данного периода, я присутствовал на совещаниях у Порошенка вместе с руководителями других силовых ведомств Украины, где обсуждался вопрос необходимости недопущения возврата ДФ в Украину, хотя ко мне конкретно по данному вопросу не обращались.

16. Исходя из результата этих совещаний, я полагаю, что инициатива и основная мотивация недопущения ДФ в Украину исходили больше от должностных лиц администрации США, в особенности от Обамы.

17. Это не было секретом. Об этом знали все, и СМИ сообщали, что именно должностные лица администрации президента США Обамы стояли за интенсивными и агрессивными предупреждениями о невозвращении ДФ в Украину. Например, одна статья от 3 декабря 2015 года называлась «Сорванное возвращение домой украинского олигарха. США и правительство в Киеве хотят увидеть Дмитрия Фирташа за решеткой»³. В ней говорилось следующее: «Аваков объявил в воскресенье, что после консультации с должностными лицами США он поручил украинской полиции задержать Фирташа, если тот попытается въехать в Украину» (выделено мною).

Наприклад: http://www.firsh.com/activity/agency_for_the_modernization_of_ukraine.
 Дивіться також: http://www.firsh.com/activity/agency_for_the_modernization_of_ukraine.

ННХ 525922

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

18. Байден, Порошенко та Аваков були націлені на те, щоб не пустити ДФ в Україну. вони були сповнені рішучості. ЗМІ були використані для донесення вагомого повідомлення ДФ, чітко і ясно, щоб він не приїжджав в Україну. Фото збройних підрозділів, які чекали на ДФ, були зроблені і розміщені в Інтернеті (у тому числі на сторінці Авакова в Facebook), а також в кінці листопада було закрито повітряний простір України для того, щоб перешкодити ДФ повернутися в Україну.

19. Наприклад, у ЗМІ повідомляли:

"Андрій Білецький, командир українського націоналістичного батальйону "Азов", заявив, що його бійці-добровольці самі заарештують Фірташа, якщо це не буде зроблено урядовими силами. Пізніше він опублікував на Facebook фотографію своїх озброєних людей, що знаходилися в очікуванні в Київському аеропорту "Бориспіль".

20. У той період мені, як Генеральному прокурору, на одній з прес-конференцій було поставлено питання про те, як я буду зустрічати Фірташа в Україні. Усвідомлюючи, що в очолюваному мною відомстві будь-яких кримінальних справ відносно нього немає, і усвідомлюючи відсутність в інших відомствах, я відповів, що буду зустрічати з квітами, і порекомендував звернутися з цього приводу до Авакова. Як Генеральний прокурор і Заслужений юрист України, я знав, що існувало лише два правових сценарії, за яких ДФ міг бути затримали в Україні. Перший сценарій: Україна залучила б ДФ до кримінальної відповідальності за злочини, скоєні в Україні; другий сценарій: ДФ був би притягнутий до кримінальної відповідальності в Україні за звинуваченнями і матеріалами, переданим нас із США.

21. За українським законодавством, екстрадицію ДФ не могли провести, тому що він був громадянином України, а наша країна не видає своїх громадян іншим країнам. Але громадяни України могли б бути притягнуті до кримінальної відповідальності за злочини, вчинені в іншій країні, за поданням матеріалів з цієї країни.

18. Байден, Порошенко и Аваков были нацелены на то, чтобы не пустить ДФ в Украину. они были полны решимости. СМИ были использованы для донесения веского послания ДФ, четко и ясно, чтобы он не приезжал в Украину. Снимки ожидавших ДФ вооруженных подразделений были сделаны и размещены в интернете (в том числе на странице Авакова в Facebook), а также в конце ноября было закрыто воздушное пространство Украины для того, чтобы помешать ДФ вернуться в Украину.

19. Например, в СМИ передавали:

«Андрей Билецкий, командир украинского националистического батальона «Азов», заявил, что его бойцы-добровольцы сами арестуют Фирташа, если это не будет сделано правительственными силами. Позднее он опубликовал на Facebook фотографию своих вооруженных людей, находившихся в ожидании в киевском аэропорту «Борисполь»⁴.

20. В тот период мне, как генеральному прокурору на одной из пресс-конференций был задан вопрос о том, как я буду встречать Фирташа в Украине. Осознавая, что в возглавляемом мной ведомстве каких-либо уголовных дел в отношении него нет, и осознавая отсутствие в других ведомствах, я ответил, что буду встречать с цветами, и порекомендовал обратиться по этому поводу к Авакову. Как Генеральный прокурор и Заслуженный юрист Украины, я знал, что существовало всего лишь два правовых сценария, при которых ДФ мог быть задержан в Украине. Первый сценарий: Украина привлекла бы ДФ к уголовной ответственности за преступления, совершенные в Украине; второй сценарий: ДФ был бы привлечен к уголовной ответственности в Украине по обвинениям и материалам, переданным нам из США.

21. По украинскому законодательству экстрадицию ДФ не могли провести, потому что он являлся гражданином Украины, а наша страна не выдает своих граждан другим странам. Но граждане Украины могли бы быть привлечены к уголовной ответственности

⁴См. *Politico*, «A Ukrainian oligarch's foiled homecoming» («Сорванное возвращение домой украинского олигарха»), 12 марта 2015 г., <https://www.politico.eu/article/firtash-poroshenko-ukraine-oligarchs-corruption>

⁵Див. *Politico*, «A Ukrainian oligarch's foiled homecoming» («Зірване повернення додому українського олигарха»), 12 березня 2015 г., <https://www.politico.eu/article/firtash-poroshenko-ukraine-oligarchs-corruption>

Аваков публічно заявляв у ЗМІ, що якщо ДФ прибуде до Києва, то він буде затриманий і відповідальний до кримінальної відповідальності. По суті, доказів того, що ДФ скоїв будь-які злочини в Україні, не було. Про що Аваков пізніше сам визнав публічно.

3. Якби були наявні якісь докази про злочинні діяння з боку ДФ в Україні, то Генеральній прокуратурі б було про це відомо. Таких доказів не було. Що стосується відсутності пред'явлених звинувачень в Україні, то прес-секретар Міністерства внутрішніх справ (МВС) Артем Шевченко 26 листопада заявив наступне:

"У МВС немає кримінальних проваджень, в яких бізнесмен Дмитро Фірташ проходить в якості підозрюваного, але є справа по групі компаній Ostchem, в якій він був викликаний на допит у якості свідка".

4. Як тільки було визнано, що для арешту ДФ у зв'язку зі злочинами, вчиненими в Україні не було підстав, посадові особи США і МВС України переключилися на американські звинувачення. Так, 29 листопада 2015 року, МВС зробило заяву наступним заголовком: "Після прибуття в Україну Дмитра Фірташа буде затримано за фактом звернення *Мін'юсту США*" (виділено мною).

5. Згідно з цим прес-релізом, міністр Аваков сказав, що Україна запропонувала прийняти в провадження заведену в США кримінальну справу проти ДФ і залучати його до кримінальної відповідальності в Україні. Як я вже говорив, українське законодавство дозволяє це робити. Але той же час затримувати його на 40 діб як громадянина України за нашим законодавством не можна.

Аваков публічно заявляв в СМІ, що якщо ДФ прибудет в Київ, то он будет задержан и привлечен к уголовной ответственности, но, по сути, доказательств того, что ДФ совершил какие-либо преступления в Украине, не было. О чем Аваков позднее сам признал публично.

23. Если бы имелись какие-то доказательства о преступных деяниях со стороны ДФ в Украине, то Генеральной прокуратуре бы было об этом известно. Таких доказательств не было. Что касается отсутствия предъявленных обвинений в Украине, то пресс-секретарь Министерства внутренних дел (МВД) Артем Шевченко 26 ноября заявил следующее:

"В МВД нет уголовных производств, в которых бизнесмен Дмитрий Фирташ проходит в качестве подозреваемого, но есть дело по группе компаний Ostchem, в котором он был вызван на допрос в качестве свидетеля".

24. Как только было признано, что для ареста ДФ в связи с преступлениями, совершенными в Украине не имелось оснований, должностные лица США и МВД Украины переключились на американские обвинения. Так, 29 ноября 2015 года, МВД сделало заявление под следующим заголовком: «По прибытии в Украину Дмитрий Фирташ будет задержан по факту обращения *Минюста США*»⁶ (выделено мной).

25. Согласно этому пресс-релизу, министр Аваков сказал, что Украина предложила принять к производству заведенное в США уголовное дело против ДФ и привлечь его к уголовной ответственности в Украине. Как я уже говорил, украинское законодательство позволяет это делать. Но в то же время задерживать его на 40 суток как гражданина Украины по нашему законодательству нельзя.

6. Украинская Правда, «Украина закрыла небо для чартеров. Из-за Фирташа?», 28 ноября 2015 г., <http://www.pravda.com.ua/news/2015/11/28/7090554/>

7. Украинская Правда, «Украина закрыла небо чартерам. Через Фирташа?», 28 ноября 2015 г., <http://www.pravda.com.ua/news/2015/11/28/7090554/>

8. Министерство внутренних дел Украины, «По прибытии в Украину Дмитрий Фирташ будет задержан по факту обращения Минюста США», 29 ноября 2015 г., <http://www.npu.gov.ua/ru/publish/article/1731594>

9. Министерство внутренних дел Украины, «Прибывши в Украину, Дмитро Фірташ буде затриманий за фактом звернення Мін'юсту США», 29 листопада 2015 г., <http://www.npu.gov.ua/ru/publish/article/1731594>

HNХ 525923

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

26. Того ж дня Аваков написав на своїй сторінці в Facebook, що ДФ затримують після прибуття за фактом звернення Мініюсту США, і що завершили консультації з колегами із США⁷.

27. Я засвідчую, що мені, як Генеральному прокурору, не надавали будь-яких доказів, що підтверджують провину ДФ у скоєнні злочинів як в Україні, так і в інших країнах, в тому числі в США. Мені достовірно відомо, що за українським законодавством, коли іноземна держава (в даному випадку - США) домагається залучення особи до кримінальної відповідальності за обставин, коли обвинувального вироку щодо такої особи поки не було винесено (як у випадку з ДФ: його розшукували в Австрії для притягнення до суду), відповідальним органом з питань отримання і розгляду таких запитів є Генеральна прокуратура. За наявності ж вироку у кримінальній справі, таким відомством є Міністерство юстиції.

28. Оскільки вироку у справі ДФ не було, у виняткову компетенцію Генеральної прокуратури входило отримання будь-якого запиту на притягнення до кримінальної відповідальності ДФ, а також отримання всіх основоположних доказів на підтримку Кримінального переслідування. Як я вже говорив, таких доказів надано не було, незважаючи на те, що нібито всі заходи для затримання ДФ щодо прибуття в Україну були прийняті. В Україні на багато що пішли, щоб показати готовність про негайне затримання ДФ у разі його приїзду в Україну.

29. Я можу припускати, що якби ДФ приїхав, то його могли б затримати у відповідності до українського законодавства, що діяло у той час, на 72 години за наявності підстав, підозрюючи його у скоєнні злочину на території України. Звичайно, як я вже сказав, щодо ДФ таких підстав не було. Більше того, я ніколи не дозволив би, щоб Генеральна прокуратура використовувалася в політичних цілях для необґрунтованого залучення особи до кримінальної відповідальності, тому моє відомство не дозволило би і не сприяло би затриманню або кримінальному переслідуванню

26. В тот же день Аваков написал на своей странице в Facebook, что ДФ будет задержан по прибытии по факту обращения Минюста США, и что завершили консультации с коллегами из США⁷.

27. Я свидетельствую, что мне, как Генеральному прокурору, не представляли каких-либо доказательств, подтверждающих вину ДФ в совершении преступлений как в Украине, так и в других странах, в том числе в США. Мне достоверно известно, что по украинскому законодательству, когда иностранное государство (в данном случае - США) добивается привлечения лица к уголовной ответственности при обстоятельствах, когда обвинительного приговора в отношении такого лица пока не было вынесено (как в случае с ДФ: его разыскивали в Австрии для привлечения к суду), ответственным органом по вопросам получения и рассмотрения таких запросов является Генеральная прокуратура. При наличии же приговора по уголовному делу, таким ведомством является Министерство юстиции.

28. Поскольку приговора по делу ДФ не было, в исключительную компетенцию Генеральной прокуратуры входило получение какого-либо запроса на привлечение к уголовной ответственности ДФ, а также получения всех основополагающих доказательств в поддержку уголовного преследования. Как я уже говорил, таких доказательств представлено не было, невзирая на то, что якобы все меры для задержания ДФ по прибытии в Украину были приняты. В Украине на многое пошли, чтобы показать готовность о немедленном задержании ДФ в случае его приезда в Украину.

29. Я могу предполагать, что если бы ДФ приехал, то его могли бы задержать в соответствии с украинским законодательством действовавшим в то время, на 72 часа при наличии оснований, подозревая его в совершении преступления на территории Украины. Конечно, как я уже сказал, в случае ДФ таких оснований не было. Более того, я бы никогда не позволил, чтобы Генеральна

⁷ Украинская правда: «Аваков: Фирташа задержат, как только он приедет в Украину», 29 ноября 2015 г., <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2015/11/29/7090612/>

⁷ Українська правда: «Аваков: Фирташа затримують як тільки він прийде в Україну», 29 листопада 2015 г., <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2015/11/29/7090612/>

ДФ без наявності доказів в іншому випадку, ніж злочини, пов'язані з українським або по американським звинуваченнями.

30. Хочу додати, що всі дії та висловлювання посадовців адміністрації президента США і України того періоду були спрямовані не на притягнення ДФ до кримінальної відповідальності, а на недопущення його повернення в Україну. Якби вони були зацікавлені актом залучення його до кримінальної відповідальності, то вони навпаки створили б інформаційну ситуацію, яка б викликала бажання ДФ повернутися в Україну, і посприяли його приїзду та притягнення до кримінальної відповідальності.

31. Тому, на мою думку, загроза затримання і кримінального переслідування ДФ в Україні була причиною неповернення його в Україну. Дії посадових осіб адміністрації президента США часів Обами і посадових осіб в Україні заборонити повернення ДФ в Україну не були пов'язані з реальним залученням ДФ до кримінальної відповідальності. Справжні причини дій, на мій погляд, вбачаються з наступних фактів:

- a. ДФ збирався приїхати до Києва, щоб повернутися до суспільного життя України і презентувати свій план для розвитку більш сильної України;
- b. Приїзд ДФ в Україну змусив би США надати достатні докази для притягнення його до кримінальної відповідальності за американськими звинуваченнями, але я (як Генеральний прокурор) ніколи не отримував жодних таких доказів.

32. В той час Джо Байден часто приїжджав в Україну. Він знову приїхав в грудні 2015 року. Він зустрівся з президентом Порошенком в неділю 6 грудня і виступив у Раді у вівторок 8 грудня.

33. Мене запитали, чи міг би існувати загроза життю ДФ, якби він не скасував своє повернення в Україну наприкінці 2015 року. Моя відповідь – можливо так!

34. Виходячи з мого свідчення, а також з мого розуміння ситуації, що могло статися, у результаті скоєння злочинів вбивства ДФ, або в результаті дій злочинців, які налаштовані

влада – в подальшому не для необоснованого привлечення лица к уголовной ответственности, поэтому мое ведомство не позволило бы и не содействовало бы в задержании или уголовном преследовании ДФ без наличия доказательств совершения им преступлений, будь то по украинским либо по американским обвинениям.

30. Хочу добавить, что все действия и высказывания должностных лиц администрации президента США и Украины того периода были направлены не на привлечение ДФ к уголовной ответственности, а на недопущение его возвращения в Украину. Если бы они были заинтересованы в привлечении его к уголовной ответственности, то они наоборот создали бы информационную ситуацию, вызывающую желание у ДФ вернуться в Украину, и посодействовали его приезду и привлечению к уголовной ответственности.

31. Поэтому, по моему мнению, угроза задержания и уголовного преследования ДФ в Украине была причиной невозвращения его в Украину. Действия должностных лиц администрации президента США времен Обамы и должностных лиц в Украине запретить возвращение ДФ в Украину не были связаны с реальным привлечением ДФ к уголовной ответственности. Истинные причины действий, на мой взгляд, усматриваются из следующих фактов:

- a. ДФ собирался приехать в Киев, чтобы вернуться к общественной жизни Украины и представить свой план для развития более сильной Украины;
- b. Приезд ДФ в Украину вынудил бы США предъявить достаточные доказательства для привлечения его к уголовной ответственности по американским обвинениям, но я (как Генеральный прокурор) никогда не получал никаких таких доказательств.

32. В то время Джо Байден часто приезжал в Украину. Он снова приехал в декабре 2015 года. Он встретился с президентом Порошенко

ННХ 525924

особистості, або в результаті чийогось політичного наказу. У повідомленнях ЗМІ по відношенню до ДФ можна було б, по суті, розгледіти дозвіл «активізуватися» і проявити активність до так званої «неправдивої любові» до Батьківщини шляхом усунення одного з найбільш впливових людей в Україні (який контролює частину ЗМІ, а також підприємства, що становлять основу найважливіших галузей бізнесу в Україні). Звертаю увагу на сказане мною вище стосовно екстремістськи налаштованих Збройних кадрів у камуфляжній формі та кадрів, які могли б дати сигнал таким же ультраправим націоналістично налаштованим особистостям, налаштованим негативно до Росії як до країни, з якою ДФ активно співпрацював в свій час по бізнесу (підприємство "РосУкрЕнерго")

35. На мою думку, ініціатором неповернення ДФ в Україну був віце-президент США Байден. Саме з його ініціативи Порошенко й Аваков створили психологічні умови для неповернення ДФ в Україну.

36. Їм довелося зробити все, щоб не дати ДФ повернутися в Україну. Оскільки в Україні звинувачень у злочинах, нібито вчинених на території України, пред'явлено не було, єдиною можливою причиною для його затримання на період, що перевищує спочатку дозволені 72 години, і було існування достовірних доказів, що підтверджують скоєння ним злочинів за кордоном, дають підставу для винесення вироку. Повторюю, що таких доказів з боку США направлено не було. Якби вони були, то мені, як Генеральному прокурору, було б про це відомо.

37. Дії Байдена, як куратора США в Україні, були спрямовані не на забезпечення пред'явлення ДФ американських звинувачень, а на створення умов для його неповернення в Україну.

воскресенье 6 декабря и выступил в Раде во вторник 8 декабря⁸.

33. Меня спросили, мог ли существовать риск для жизни ДФ, если бы он не отменил свое возвращение и приехал бы в Украину в конце 2015 года. Мой ответ – возможно да!

34. Исходя из моего опыта, а также из моего понимания ситуации, это могло произойти, в результате либо совершения заказного убийства ДФ, либо в результате действий экстремистски настроенной личности, либо в результате чьего-либо политического приказа. В сообщениях СМИ по отношению к ДФ можно было бы, по сути, разглядеть разрешение «активизироваться» и проявить активность в так называемой «ложной любви» к Родине путем устранения одного из наиболее влиятельных людей в Украине (контролирующего часть СМИ, а также предприятия, составляющие основу важнейших отраслей бизнеса в Украине). Обращаю внимание на сказанное мной выше в отношении экстремистски настроенных вооруженных кадров в камуфляжной форме и кадров, которые могли бы дать сигнал таким же ультраправым националистически настроенным личностям, настроенным отрицательно к России как к стране, с которой ДФ активно сотрудничал в свое время по бизнесу (предприятие «Росукрэнерго»)

35. По моему мнению, инициатором невозвращения ДФ в Украину был вице-президент США Байден. Именно по его инициативе Порошенко и Аваков создали психологические условия для невозвращения ДФ в Украину.

36. Им пришлось сделать всё, чтобы не дать ДФ вернуться в Украину. Поскольку в Украине обвинений в преступлениях, якобы совершенных на территории Украины, пред'явлено не было, единственной возможной причиной для его задержания на период, превышающий первоначально разрешенные часы, и было существование достовірних

⁸ Напр., см. RFI, «Biden visits Kiev to calm Ukrainian fears over Russia relations thaw» («Байден посетил с визитом Киев для успокоения опасений Украины по поводу оттепели в отношениях с Россией»), 7 декабря 2015 г., <http://en.rfi.fr/europe/20151207-us-vice-president-visits-ukraine-adress-kiev-s-concerns>.

⁸ Напр., див. RFI, «Biden visits Kiev to calm Ukrainian fears over Russia relations thaw» («Байден відвідав Київ для заспокоєння побоювання України потепління стосунків з Росією»), 7 грудня 2015 г., <http://en.rfi.fr/europe/20151207-us-vice-president-visits-ukraine-adress-kiev-s-concerns>.

конструюють ступінь втручання адміністрації президента США у внутрішні справи України і активне прагнення здійснювати контроль з метою усунування американських інтересів. Як доказ цього втручання є приклад, який стався, коли мене змусили подати у відставку з моєї посади Генерального прокурора виключно за вимогами віце-президента США Джо Байдена, тому що я погодився припинити своє розслідування стосовно Burisma (де у Байдена були значні інтереси) і тому що я ніколи б не погодився на політично мотивоване необгрунтоване кримінальне переслідування.

Я з ДФ особисто не знайомий, ніколи з ним не зустрічався, але в той же час дії посадових осіб адміністрації президента США часами по відношенню до нас обом є схожими за механізмом ізоляції та усунення неугодних людей. Це можна простежити як одну паралель дій посадових осіб щодо людей, до яких вони проявляють інтерес.

ЗАЯВА ПРО ДОСТОВІРНІСТЬ

40. Я надав дану заяву усно російською мовою. Я уважно прочитав український та російський переклад і підтверджую їх повну вірність згідно моїх свідчень та переконань. У разі розбіжностей між українською та російською мовою перевага надається російській мові. Я готовий з'явитися в суд та надати свідчення перед владою Австрії.

доказательств о совершении мной преступлений за рубежом, дающую основание для вынесения приговора. Говорю, что таких доказательств со стороны США направлено не было. Если бы они были, то мне, как Генеральному прокурору, было бы об этом известно.

37. Действия Байдена, как куратора США в Украине, были направлены не на обеспечение предъявления ДФ американских обвинений, а на создание условий для его невозвращения в Украину.

38. События, связанные с ДФ и Байденом в 2015 году, демонстрируют степень вмешательства администрации президента США во внутренние дела Украины и ее активное стремление осуществлять контроль с целью продвижения американских интересов. Как доказательство этому вмешательству является пример, который произошел, когда меня вынудили подать в отставку с моей должности Генерального прокурора исключительно по требованиям вице-президента США Джо Байдена, потому что я отказался прекратить свое расследование в отношении Burisma (где у Байдена были значительные интересы) и потому что я никогда бы не согласился на политически мотивированное необоснованное уголовное преследование.

39. Я с ДФ лично не знаком, никогда с ним не пересекались мои интересы, но в то же время действия должностных лиц администрации президента США времен Обамы по отношению к нам обоим являются схожими по механизму изоляции и устранению неугодных людей. Это можно проследить как одну параллель действий должностных лиц в отношении людей, которым они проявляют интерес.

40. ЗАЯВЛЕНИЕ О ДОСТОВЕРНОСТИ

41. Я предоставил настоящее заявление устно на русском языке. Я внимательно прочитал украинский и русский перевод и подтверждаю его полную верность в соответствии с моими сведениями и убеждением. В случае разногласий между украинским и русским языком, предпочтение предоставляется русскому языку. Я готов явиться в суд и дать показания по этим вопросам перед властями Австрии.

Шоким В.М.

ННХ 525925

Факти викладені нотаріусом не перевірялись

-їв, Україна

Четвертого вересня дві тисячі дев'ятнадцятого року.

Я, Горняк Х.В., приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, засвідчую справжність підпису **Шокіна Віктора Миколайовича**, який зроблено у моїй присутності.

Особу **Шокіна Віктора Миколайовича**, який підписав документ, встановлено, його дієздатність перевірено.

При цьому засвідчую вірність перекладу тексту документа з української мови на російську мову який зроблено мною.

Зареєстровано в реєстрі за №

Стягнуто плати: згідно статті 31 Закону України „Про нотаріат“.

Приватний нотаріус:

Х.В. Горняк

